

Urbi et orbi

Yleisradion 90-vuotisjuhlia vietettäessä pohdittiin radion ja TV:n tehtävää. Pitääkö ohjelman sisältää sitä sun tätä, jotta ihmiset joutuisivat puolipakolla kokemaan kaikenlaista. Vai olisiko parempi erotella kuulijat ryhmiin, joille sitten syötetään useilta kanavilta täsmäsisältöä.

Kehitys on mennyt selvästi eriyttävään suuntaan. Ohjelmapomot miettivät, miten saataisiin vahvempi ote 35-40 -vuotiaisista naisista, jotka käyttävät perheissä kasvatusta ja talousvaltaa. Samaten karsinoidaan teinit yhteen rokkiryhmään.

Entisaikojen räiväsuuta Hannu Taanilaa haastateltiin Ylen juhlien humussa. Hän lausui tapansa mukaan vahvoja mielipiteitä. Taanila käytti ohjelmissaan paljon musiikkia. Ensimmäinen tuli Jätkänhumpasta ja perään patkka Sibeliuksen Tapiolasta. Ihmiset eivät uskaltaneet sammuttaa radioitaan, koska ei tiennyt, mitä se piru soittaa seuraavaksi. Siis urbi et orbi.

Tämä alun perin paavien käyttämä uskonnollinen ilmaisu sopii laajemminkin. Kaupungille ja maanpiirille. Stadilaisille ja landepaauille. Tai lyhyemmin, kaikille.

Oopperan taiteellinen johtaja Lilli Paasikivi soveltaa tätä periaatetta. Jos perinteiseen vakavaan oopperaan ei saada niin sanottuja tavallisia ihmisiä, houkutellessa heitä viekkauksella. Annetaan ensin iskelmä ja päälle Wagneria.

Kansallisoopperan ohjelmistoon on putkahtanut operettia ja kevyttä musikaalia. Satubaletit ovat saaneet lapsukaiset nykimään vanhempiaan hihoista ja vaatimaan, että hei, haluan tuonne. Ja vanhemmatkin ovat innostuneet. Heviooppera Indigo keräsi katsomoon täysin uudennäköistä poppoota.

Yliveto tässä sarjassa on kuitenkin syyskuussa mennyt CircOpera, jossa sekoitetaan ovelasti oopperaa, balettia ja sirkusta. Liput menivät kaupaksi, ja nyt myydään eiota. Toivottavasti pystytään järjestämään lisäesityksiä.

CircOperaa arvosteltiin aluksi siitä, että speaktaakkeliin on valittu liian suosittuja ja tunnettuja oopperan biisejä höystettynä parilla muulla kuluneella klassikkokappaleella. Totta kai sävellyskin vähän kuuluu, mutta se voidaan aina esittää eri lailla ja vaikuttavammin.

Vaikka jättää musiikin sikseen, CircOperasta on paljon muutakin sanottavaa. Sen kerran kun olen käynyt sirkuksissa, mieleen on jäänyt räjäkö ja raju meno sekä kova meteli. Akrobaatit heiluvat korkealla ja hyppivät sinne tänne.

CircOperan sirkustaiteilijat ilmensivät lattialla ja korkealla musiikin sanomaa. He liikkuvat narun varassa viiden metrin korkeudessa kuin balettianssijat. Luulen, että näin ei esiinnytä tavallisessa sirkuksessa.

Myös laulajat pääsivät kummallisiin paikkoihin ja asentoihin. Baritoni Ville Rusanen käveli valjaiden varassa seinää pitkin ja hoilasi. Tenori Mika Pohjonen veti korkeata ceetä tuetussa käsinseisonnassa ja sopraano Hanna Rantala kiikkui korkealla yleisön päällä visertäen Zaiden aariaa.

Eniten välitaputuksia keräsi orkesterin tuubisti, joka hissattiin tuoleineen korkealle. Sieltä hän puhalsi pitkän Kimalaisen lennon. Siinä soittajalla hiki kirposi. Ja heti perään viuhahtaa konserttiflyygeli soittajineen lavan poikki pariinkin kertaan.

Musiikki koostui siis tutuista kappaleista. Useimmin soi kaiho viulukappale Meditaatio Massenet'n oopperasta Thaïs. Se toimi ikään kuin juonen kertojana. Välillä tunnelma äityi toiseen äärimmäisyyteen hulvattoman lyömäsoitinsoolon myötä ja sitten taas rauhoittui Šostakovitš'in Valssi kahden tahdein.

Kaikkea sitä saakin verorahoillaan. Pitäisikö kiskolaistunutta Lilliä pyytää konsultoimaan Saloa.

pajen